

prima instanță: L.Pruteanu
(Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău)
instanța de apel: A.Panov, N.Simciuc, A.Minciuna
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr.2ra-815/17

ÎNCHEIERE

26 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii: Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

examinând chestiunea admisibilității recursului declarat de avocatul Irina Tocan în interesele recurentului Chirtoacă Dorin, Primarul General al mun. Chișinău,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Crăciun Nicolae împotriva lui Chirtoacă Dorin, intervenient accesoriu "Analitic Media Grup" SA privind apărarea onoarei și demnității,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2016, prin care au fost respinse apelurile declarate de reprezentantul apelantului Crăciun Nicolae, avocatul Cucu Dumitru și reprezentantul Primarului General al mun. Chișinău, Tocan Irina, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 24 iunie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 12.06.2015 reclamantul Nicolae Crăciun s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Dorin Chirtoacă, solicitând obligarea lui Dorin Chirtoacă, la dezmințirea informației expuse în cadrul emisiunii difuzate pe postul TV, TV7, intitulată „InterPol”, la data de 01.05.2015, <http://tv7.md/ro/interpol/interpol-invitatul-ediției-primarul-dorin-chirtoaca/>, ”Crăciun a fost prins cu 80 000 euro în birou și până la ziua de astăzi este la libertate și nu știu de ce nu este condamnat fostul director al Direcției Funciare” și în restul fragmentelor acestei emisiuni TV; obligarea lui Chirtoacă Dorin, la prezentarea scuzelor de rigoare pentru plasarea informației „Crăciun a fost prins cu 80 000 euro în birou și până la ziua de astăzi este la libertate și nu știu de ce nu este condamnat fostul director al Direcției Funciare” în cadrul postului TV, TV7 intitulată „InterPol”, la data de 01.05.2015, <http://tv7.md/ro/interpol/interpol-invitatul-ediției-primarul-dorin-chirtoaca/>, deoarece nu corespunde adevărului și este vădit distorsionată; încasarea de la Chirtoacă Dorin în beneficiul lui Nicolae Crăciun a sumei de 100 000 lei cu titlu de prejudiciu moral pentru lezarea onoarei și demnității în calitate de cetățean al Republicii Moldova și funcționar în cadrul administrației publice; încasarea de la Chirtoacă Dorin în beneficiul lui Nicolae Crăciun a cheltuielilor de judecată suportate.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că la data de 20.10.2014 la postul de televiziune TV7, în emisiunea „InterPol”, pârâțul Dorin Chirtoacă a făcut declarații catalogate drept defăimătoare la adresa șefului Direcției Funciare din

cadru Primăriei Chișinău, Nicolae Crăciun, precum că „Crăciun a fost prins cu 80 000 euro în birou și până la ziua de astăzi este la libertate și nu știu de ce nu este condamnat fostul director al Direcției Funciare”.

Consideră că aceste mesaje, care nu corespund realității, transmise prin intermediul TV7 publicului larg i-au adus și îi aduc atingere onoarei și demnității, i-au știrbit imaginea și autoritatea profesională în fața colegilor și prietenilor, i-au afectat direct cariera profesională și viața personală și l-au prejudiciat material și moral.

Prin cererea prealabilă înaintată lui Dorin Chirtoacă la data de 12.05.2015, i-a solicitat acestuia dezmințirea informației și repararea benevolă a prejudiciului cauzat, dar cererea prealabilă înaintată a rămas fără soluționare.

La data de 08.02.2016, reclamantul Nicolae Crăciun a înaintat o cerere de completare a cerințelor, solicitând obligarea lui Chirtoacă Dorin, la dezmințirea informației expuse în cadrul emisiunii difuzate pe postul TV, TV7, intitulată „InterPol”, la data de 01.05.2015; <http://tv7.md/ro/interpol/interpol-invitatul-editiiei-primarul-dorinchirtoaca/>, „Crăciun a fost prins cu 80 000 euro în birou și până la ziua de astăzi este la libertate și nu știu de ce nu este condamnat fostul director al Direcției Funciare” și în restul fragmentelor acestei emisiuni TV; - obligarea lui Chirtoacă Dorin, la prezentarea scuzelor de rigoare pentru plasarea informației „Crăciun a fost prins cu 80 000 euro în birou și până la ziua de astăzi este la libertate și nu știu de ce nu este condamnat fostul director al Direcției Funciare” în cadrul postului TV, TV7 intitulată „InterPol”, la data de 01.05.2015, <http://tv7.md/ro/interpol/interpol-invitatul-editiiei-primarul-dorinchirtoaca/>, deoarece nu corespunde adevărului și este vădit distorsionată; - obligarea lui Dorin Chirtoacă să publice pe pagina electronică TV7.md și în cadrul emisiunii „Cotidian” de la postul de televiziune TV7 o dezmințire cu următorul text: ” Informația, expusă în cadrul emisiunii postului TV, TV7, intitulată „InterPol” la data de 01.05.2015, precum că Crăciun a fost prins cu 80 000 euro în birou și până la ziua de astăzi este la libertate și nu știu de ce nu este condamnat fostul director al Direcției Funciare - nu corespunde realității”; încasarea de la Chirtoacă Dorin în beneficiul lui Nicolae Crăciun a sumei de 100000 lei cu titlu de prejudiciu moral pentru lezarea onoarei și demnității în calitate de cetățean al Republicii Moldova și funcționar în cadrul administrației publice; încasarea de la Chirtoacă Dorin în beneficiul lui Nicolae Crăciun a cheltuielilor de judecată suportate.

Prin încheierea protocolară din data de 18.03.2016, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu postul de televiziune TV7.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 24.06.2016 a fost admisă parțial acțiunea, dispunându-se a stabili că nu corespunde realității, este defăimătoare și lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului Nicolae Crăciun următoarea informație, expusă de către pârâțul Dorin Chirtoacă în cadrul emisiunii postului TV, TV7, intitulată „InterPol”, la data de 01.05.2015, <http://tv7.md/ro/interpol/interpol-invitatul-editiiei-primarul-dorinchirtoaca/>, „Crăciun a fost prins cu 80 000 euro în birou și până la ziua de astăzi este la libertate și nu știu de ce nu este condamnat fostul director al Direcției Funciare”.

S-a obligat pârâtul Dorin Chirtoacă să publice pe pagina electronică TV7.md și în cadrul emisiunii „Cotidian” de la postul de televiziune TV7 o dezmințire cu următorul text: ”Informația, expusă în cadrul emisiunii postului TV, TV7, intitulată „InterPol” la data de 01.05.2015 precum că „Crăciun a fost prins cu 80 000 euro în birou și până la ziua de astăzi este la libertate și nu știu de ce nu este condamnat fostul director al Direcției Funciare - nu corespunde realității”.

S-a încasat de la Dorin Chirtoacă în beneficiul reclamantului Nicolae Crăciun prejudiciului moral cauzat în mărime de 5000 lei și cheltuielile judiciare suportate: taxa de stat achitată în mărime de 150 lei.

Pretenția reclamantului Nicolae Crăciun privind obligarea lui Dorin Chirtoacă la prezentarea scuzelor de rigoare pentru plasarea în cadrul postului TV, TV7 intitulată „InterPol”, la data de 01.05.2015 a informației: „Crăciun a fost prins cu 80 000 euro în birou și până la ziua de astăzi este la libertate și nu știu de ce nu este condamnat fostul director al Direcției Funciare” s-a respins, ca neîntemeiată.

La data de 21.07.2016 reprezentantul Primarului General al mun. Chișinău, Tocan Irina, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 24 iunie 2016, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La data de 26.07.2016 reprezentantul apelantului Crăciun Nicolae, avocatul Cucu Dumitru a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 24 iunie 2016, solicitând casarea acesteia în partea respingerii acțiunii și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2016 au fost respinse apelurile declarate de reprezentantul apelantului Crăciun Nicolae, avocatul Cucu Dumitru și reprezentantul Primarului General al mun. Chișinău, Tocan Irina, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 24 iunie 2016.

La adoptarea soluției instanța de apel a invocat că, instanța de fond corect a stabilit, că informația, expusă în cadrul emisiunii difuzate pe postul TV, TV7, intitulată „InterPol” la data de 01.05.2015 îl vizează pe reclamantul Nicolae Crăciun, nu corespunde realității, este defăimătoare și îi lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională.

În context, la emisiunea citată supra s-au adus acuzații serioase de genul săvârșirii infracțiunilor de corupere fără a ține cont de principiile și responsabilitățile elementare de care trebuie să se conducă o persoană care reprezintă o autoritate publică într-o societate democratică.

Conform art. 7 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.

Persoana lezată prin răspândirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informația cumulează următoarele condiții: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) nu se bazează pe un substrat factologic suficient; d) au un caracter defăimător; e) permite identificarea persoanei vizate de informație.

La caz, instanța de apel a concluzionat că în acțiunile lui Chirtoacă Dorin, sânt prezente toate elementele inerente răspunderii juridice pentru difuzarea informației,

false și defăimătoare, care permite identificarea autorului. Inclusiv aceste elemente sânt prezente și pentru ipoteza de judecări de valoare care nu au substrat factologic și sânt defăimătoare.

Din sensul art. 1422 CC urmează că întinderea prejudiciului reprezintă vătămarea adusă dreptului subiectiv al persoanei care a suferit pierderea vieții sau sănătății, lezarea unor interese materiale sau morale, ori efectele negative patrimoniale, ca urmare a faptei ilicite săvârșite de altă persoană.

În acest context, instanța de apel a reținut că reclamantul Crăciun Nicolae a demonstrat prezența unei vătămări de drepturi personale nepatrimoniale întru susținerea argumentelor invocate, iar prin acțiunile lui Chirtoacă Dorin, ultimul a neglijat obligațiile și responsabilitățile prevăzute în art. 16 din Codul civil și art. 10 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, instanța de apel a considera că, instanța de fond a examinat pricina sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristice raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic.

De asemenea, în cadrul judecării pricinii, instanța de judecată a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului.

La 24 februarie 2017 avocatul Irina Tocan în interesele recurentului Chirtoacă Dorin, Primarul General al mun. Chișinău a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea lui, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii instanței de fond în partea în care a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de Crăciun Nicolae cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care să fie respinse cerințele reclamantului ca neîntemeiate.

În motivarea recursului s-a invocat că atât instanța de fond cât și cea de apel nu au aplicat art.2 al Legii cu privire la libertatea de exprimare; pct.10, 12 al hotărârii Plenului CSJ nr.8 din 09.10.2016; art.10 al CEDO .

Instanța de fond în mod absolut eronat a stabilit că nu corespunde realității declarația făcută de Dorin Chirtoacă în cadrul emisiunii „Interpol,, fapt ce a implicat obligarea acestuia să publice dezmințiri și să achite prejudiciul moral. Pe acest segment instanța a făcut abstracție de prevederile art.2, art.3, art.6, art.27 ale Legii privind libertatea de exprimare; art. 10 al CEDO ; art.16, art.1398 ale Codului Civil al RM.

Se mai indică în recurs că, prin declarațiile făcute Primarul General al mun. Chișinău nu a făcut o acuzare publică de natură penală așa cum invocă reclamantul. Dorin Chirtoacă a făcut referire la o publicație, la știri, la un fapt care nu putea să nu-i fie cunoscut din simplu motiv că descinderile ofițerilor CNA au avut loc în cadrul instituției pe care o conduce în calitatea sa de Primar General al municipiului Chișinău. Detaliile acestor acțiuni reprezintă secretul anchetei, de aceea Dorin Chirtoacă s-a referit doar la ceva cunoscut atunci tuturor, chiar și mass-media.

Mai mult, Dorin Chirtoacă , în cadrul declarațiilor făcute în cadrul emisiunii nu a pronunțat numele complet al reclamantului, fapt care face indirectă și neclară revolta dlui Nicolae Crăciun, iar aceste declarații nu pot fi apreciate ca fiind defăimătoare în raport cu persoana reclamantului.

Astfel, Dorin Chirtoacă nu s-a expus asupra vinovăției unei persoane. El doar a comunicat foarte clar că nu cunoaște de ce nu este condamnat fostul Director al Direcției Funciare, lăsînd această apreciere pe seama organelor competente să se expună asupra încadrării juridice a acestui fapt.

Totodată, expresia „a fost prins cu 80 000 euro” nu poate fi apreciată ca denigratoare în condițiile în care nu s-a pretins comiterea unei infracțiuni, nu s-a specificat cine anume a fost prins, de către cine a fost prins, pentru ce a fost etc.

Potrivit pct. 12 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.8 din 09.10.2006 nu pot fi dezmințite în ordinea prevăzută de art. 16 Cod Civil al RM informațiile care deși nu corespund realității, nu denigrează onoarea, demnitatea și reputația profesională a persoanei fizice.

Examinînd temeiurile recursului declarat de avocatul Irina Tocan în interesele recurentului Chirtoacă Dorin, Primarul General al mun. Chișinău, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Irina Tocan în interesele recurentului Chirtoacă Dorin, Primarul General al mun. Chișinău, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de avocatul Irina Tocan în interesele recurentului Chirtoacă Dorin, Primarul General al mun. Chișinău.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de avocatul Irina Tocan în interesele recurentului Chirtoacă Dorin, Primarul General al mun. Chișinău împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2016.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru